

гармонії. Важливе місце в маскультурних інтерпретаціях містицизму займає неусвідомлена тяга до ініціацій, які раніше відігравали важливу роль у становленні здорової психіки.

Спектр містичних навчань, до яких звертаються автори творів маскульту, досить широкий і простягається від піфагорійської містики і вчення друїдів до доктрин масонів і розенкрейцерів. У пошані також вчення Сходу, як Далекого (езотеричний буддизм, даосизм), так і Ближнього (суфізм). Не оминають своєю увагою і екзотичні містичні культури, наприклад гаїтянські або індіанські. Залежно від завдань і таланту автора елементи езотеричних вчень можуть бути як досить глибокими, так і мати виключно антуражне значення. При створенні містичного антуражу особливу популярність мають емблеми та символи, запозичені з інших, «екзотичних», культур. Так, в аніме експлуатують символи західноєвропейського окультизму, наприклад пентаграми («Black Bible»), у західному маскульті відповідно східні ієрогліфи і емблеми (трилери Е. ван Ластбадера). Дана ситуація знаходиться в руслі міжкультурного діалогу «Схід-Захід», коли образи, запозичені з однієї культури, відтворюються в іншій. Втім містицизм антуражний швидше за все покликаний створити для глядача чи читача інтригуючу, незвичайну обстановку, у якій відбуваються пригоди головних героїв.

Зв'язок між маскультом і масовою свідомістю, вочевидь, подвійний: з одного боку, певні популярні твори популяризують ті чи інші містичні вчення, з іншого – автори звертаються до тих з них, які гарантовано викликають відгук у соціумі.

В. О. Даніл'ян

КОНФЛІКТНІ ФОРМИ ПОВЕДІНКИ СТУДЕНТІВ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ І СТРАТЕГІЇ ЇХ ВИРІШЕННЯ

На сучасному етапі розвитку і перетворення суспільства перед педагогами закладів вищої освіти стоять відповідальні завдання з організації навчально-методичного процесу. Різні аспекти життя, зміни цілей, мотивів, потреб, цінностей потребують серйозних соціально-психологічних змін у поведінці. Одним з важливих факторів, які впливають на хід навчально-виховного процесу, є структура відносин між викладачем і студентом.

Доброзичлива атмосфера при навчанні позитивно впливає на хід навчального процесу. Конфліктні відносини порушують навчальний процес і знижують його ефективність. Кожний викладач повинен володіти «технікою» роботи з конфліктами, вміти правильно та ефективно їх вирішувати.

Суперечності, детермінуючи внутрішньоособистісний конфлікт, виступають однією з передумов виникнення конфліктних форм поведінки. Обґрунтування об'єктивно-суб'єктивного характеру причин конфліктних форм поведінки є досить продуктивним у процесі визначення способів їхнього попередження, вироблення оптимальної стратегії поведінки в типових конфліктах. До об'єктивних причин можна віднести переважно ті обставини соціальної взаємодії студентів і викладачів, що призвели до зіткнення думок, інтересів, а інколи і установок. Об'єктивні причини призводять до створення передконфліктної обставини – об'єктивного компонента передконфліктної ситуації. Також конфліктність студентів залежить від рівня агресивності студента як особистості, тобто характерологічного показника.

Стратегія побудови продуктивного співробітництва викладача зі студентами повинна будуватись на спостереженні та дослідженні особистісних якостей та особливостей студентів, після чого повинна обиратись правильна стратегія конструктивного вирішення конфліктів, серед яких можуть бути такі, як ухилення, повертання студенту його емоцій, формулювання заздалегідь визначених правил побудови навчального процесу, які будуть обговорюватись зі студентами при їхній згоді.

Таким чином, можна зробити висновок, що конфліктні форми поведінки є результатом багатьох факторів, які позитивно і негативно впливають як на розвиток особистості студента, так і на його навчання та повсякденне життя. Тому своєчасна діагностика та корекція конфліктних форм поведінки студентів є запорукою здорових відносин викладачів і студентів як на рівні навчального процесу, так і на міжособистісному рівні.

Н. В. Алексєнко

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

В умовах трансформаційних змін у вищій школі, а також з огляду на те, що більшість законодавчих документів, національних програм щодо вищої освіти наголошує на недопущенні зниження якості освіти, моральному старінні методів і методик навчання, ретельного вивчення та науково-практичного обґрунтування потребують питання досвіду впровадження інноваційних технологій і специфіки їх використання в освітній діяльності закладу вищої освіти.

Сутність впровадження інноваційних процесів у технології і методи вищої освіти стали об'єктом вивчення як зарубіжних, так і українських учених. Аналіз вітчизняної наукової літератури показав, що в центрі уваги переважної більшості публікацій знаходиться аналіз інноваційних технологій і методів навчання. Зокрема А. Алексюк, Р. Гуревич,